

Vaccination vid äggallergi

Fastställd september 2025 av Läkemedelskommittén i Västra Götalandsregionen. Giltig t.o.m. september 2027.

Bakgrund

Flertalet komponenter i olika typer av vacciner kan i mycket sällsynta fall orsaka allergiska reaktioner, inklusive anafylaxi. Vissa av våra vanligt förekommande vacciner, t.ex. mot säsongsinfluensan och gula febern, framställs i befruktade hönsägg. Under framställningen rengörs vaccinet i flera steg och moderna vacciner innehåller endast försvinnande små rester av proteiner (ovalbumin) från hönsägg. Andra vacciner framställs i cellkulturer härstammande från kycklingembryon vilka också kan innehålla spårämnen av ovalbumin, om än i mindre omfattning. Nedan beskrivs gällande riktlinjer för vaccination mot influensa, gula febern, MPR och TBE till personer med överkänslighet för äggprotein.

Influensa

De flesta influensavacciner framställs från influensavirus som odlats fram i hönsägg. Incidensen av anafylaxi orsakad av influensavaccination uppskattas vara cirka ett fall per miljon doser. Influensavacciner med högdosantigen eller adjuvans kan innehålla något högre halt äggprotein.

Överkänslighet mot något innehåll i influensavaccin, inklusive proteiner från hönsägg, anges vara en kontraindikation i produktresuméer. Dock så talar nuvarande evidensläge starkt för att äggallergi inte ökar risken för allergiska reaktioner mot influensavaccin. I en litteraturöversikt från 2014, innefattande 28 studier med totalt ca 4300 patienter med äggallergi (inklusive ca 600 patienter med tidigare äggorsakad anafylaxi), förekom milda allergiska symtom som klåda, mild urtikaria och buksmärta efter influensavaccination i samma utsträckning hos personer med och utan äggallergi. Inga fall av anafylaxi efter influensavaccination förekom i dessa studier.

Enligt internationella riktlinjer från 2023 kan alla barn över sex månader och vuxna vaccineras med influensavaccinet enligt gängse rutiner i primärvård förutsatt att inga andra riskfaktorer föreligger. Inga ytterligare säkerhetsåtgärder vid vaccination anses nödvändiga, oberoende av tidigare allergiska reaktioner och allvarlighetsgrad. I Sverige görs undantag för en ytterst liten grupp barn, som fått anafylaxi av ägg och vårdats ineliggande för det, samt som fortsatt är äggallergiska. Dessa bör vaccineras mot influensa på mottagning med särskild allergikompetens. Detsamma gäller de ytterst få vuxna som haft verifierad anafylaxi mot ägg och sjukhusvårdats för detta. Dessa bör remitteras till allergologisk specialistmottagning för bedömning.

Gula febern

Överkänslighet mot ägg anges vara en kontraindikation enligt produktresumén för det enda godkända vaccinet i Sverige med indikation gula febern. Anafylaktiska reaktioner finns beskrivna i samband med vaccinering mot gula febern men sambandet mellan dessa allvarliga reaktioner och äggallergi är ännu ej helt klarlagt. Eftersom vaccinet mot gula febern innehåller mer ovalbumin än influensavacciner bör barn och vuxna med tidigare anafylaktisk reaktion mot ägg vaccineras med försiktighet och vaccinet ges på en mottagning med särskild allergikompetens.

MPR och TBE

De vaccin som är godkända i Sverige odlas idag fram i vävnadskultur av fibroblaster från kycklingembryoceller varför innehållet av ovalbumin anses vara försumbart. Vid äggallergi kan vaccination ske polikliniskt utan ökad risk för allergiska reaktioner. Även barn med äggallergi kan därför vaccineras enligt gängse rutin i primärvård, på BVC eller inom elevhälsan.

Rekommendationer

- Allvarliga allergiska reaktioner mot vacciner är mycket ovanliga, men vid alla inrättningar där vacciner administreras ska utbildad sjukvårdspersonal finnas som kan identifiera och hantera anafylaxi.
- Vid anamnes av svår allergisk reaktion efter vaccination, oavsett vilken vaccinkomponent som misstänks orsakat reaktionen, bör patienten remitteras till allergolog för utredning.
- Både vuxna och barn med äggallergi kan vaccineras med MPR och TBE vaccin enligt gängse rutiner i primärvård, på BVC eller inom skolhälsovård.
- Enligt internationella riktlinjer kan alla barn över sex månader och vuxna vaccineras med influensavaccin enligt gängse rutiner i primärvård förutsatt att inga andra riskfaktorer föreligger. Inga ytterligare säkerhetsåtgärder vid vaccination anses nödvändiga, oberoende av tidigare allergiska reaktioner och allvarlighetsgrad. *I Sverige rekommenderas dock att personer som tidigare sjukhusvårdats för äggutlöst anafylaxi och som fortsatt är äggallergiska remitteras till specialist i allergologi för vaccinering.*
- Vaccinering mot gula febern bör ges till barn och vuxna med äggallergi med försiktighet och till de med tidigare äggutlöst anafylaxi först efter bedömning av en specialist i allergologi.

Referenser

- 1) Dreskin SC, Halsey NA, Kelso JM, Wood RA, Hummell DS, Edwards KM, m.fl. International Consensus (ICON): allergic reactions to vaccines. *World Allergy Organ J.* 16 september 2016;9(1):32.
- 2) Grohskopf LA. Prevention and Control of Seasonal Influenza with Vaccines: Recommendations of the Advisory Committee on Immunization Practices — United States, 2023–24 Influenza Season. *MMWR Recomm Rep* [Internet]. 2023 [citerad 31 augusti 2023];72. Tillgänglig vid: <https://www.cdc.gov/mmwr/volumes/72/rr/rr7202a1.htm>
- 3) Sanofi AB. Stamaril (gula febern-virus, stam 17d, levande försvagat), Produktresumé (SPC) [Internet]. Uppsala: Läkemiddelsverket; 08 februari 2021 [citerad 17 augusti 2023]; Tillgänglig vid: <https://www.fass.se>
- 4) Porudominsky R, Gotuzzo EH. Yellow fever vaccine and risk of developing serious adverse events: a systematic review. *Rev Panam Salud Publica.* 2018;42:e75.
- 5) Vaccination vid allergisk sjukdom [Internet]. [citerad 10 september 2025]; Tillgänglig vid: <https://aol.barnlakarforeningen.se/wp-content/uploads/sites/24/2024/09/Vaccination-vid-allergisk-sjukdom.pdf>
- 6) Leech SC, Ewan PW, Skypala IJ, Brathwaite N, Erlewyn-Lajeunesse M, Heath S, m.fl. BSACI 2021 guideline for the management of egg allergy. *Clin Exp Allergy.* oktober 2021;51(10):1262–78.
- 7) Vaccination av personer med äggallergi - THL [Internet]. Institutet för hälsa och välfärd. [citerad 17 augusti 2023]; Tillgänglig vid: <https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar-och-vaccinationer/information-om-vaccinationer/vaccination-av-olika-malgrupper/vaccination-av-personer-i-medicinska-riskgrupper/vaccination-av-allergiker/vaccination-av-personer-med-aggallergi>